

Atzinums
par Austrumlatgales reģiona sadzīves atkritumu apglabāšanas
poligona izveides ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu

Derīgs līdz 2004.gada 1. jūlijam

Izdots paredzētās darbības ierosinātajam: Rēzeknes pilsētas Domei,
adrese: Atbrīvošanas aleja 93, Rēzekne, Latvija, LV-4600, tālr.4622331.

Paredzētās darbības nosaukums: Austrumlatgales reģiona sadzīves
atkritumu apglabāšanas poligona izveide.

Paredzamās darbības iespējamās norises vietas:

- Ludzas rajona Pušmucovas pagasta "Sīpolnieki";
- Ludzas rajona Cirmas pagasta "Karpušonki";
- Rēzeknes rajona Bērzgales pagasta "Uškaunieki";
- Rēzeknes rajona Ozolaines pagasta "Križevniki-2", turpmāk tekstā - "Križevniki".

1. Īss paredzētās darbības raksturojums:

Jaunu un vides aizsardzības prasībām atbilstošu sadzīves atkritumu poligonu izveide ir viena no galvenajām valsts atkritumu apsaimniekošanas programmas "500-" sastāvdaļām. Reģionālo poligonu izveidei līdz ar esošo izgāztuvju pakāpenisku slēgšanu un atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidošanu ir jānodrošina priekšnoteikumi atkritumu radītās ietekmes uz vidi būtiskai samazināšanai.

Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas projekta ietvaros sākotnēji ir paredzēts atrast piemērotu vietu sadzīves atkritumu poligona izveidei, kas būtu paredzēts atkritumu apglabāšanai no Rēzeknes un Ludzas rajoniem. Atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā atspoguļotajai informācijai Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģionam ir pievienojušās arī četras Madonas rajona pašvaldības - Barkavas, Murmastienes un Varakļānu pagasti, kā arī Varakļānu pilsēta. Kopējā atkritumu poligona teritorija, ietverot visus infrastruktūras objektus, paredzēta ap 25 hektāru platībā, bet pašas atkritumu glabātuves teritorija aizņemtu pusi no šīs platības, paredzot poligona izmantošanu aptuveni 50 gadiem. Lai nepieļautu gruntsūdeņu piesārņošanas iespējas, jauno atkritumu apglabāšanas vietu paredzēts izveidot kā visām vides aizsardzības prasībām atbilstošu būvju kompleksu, kurā būtu nodrošināta atkritumu slāņa izolēšana, piesārņotā infiltrāta savākšana un attīrīšana, kā arī turpmākajā perspektīvā biogāzes savākšana. Iespējamo ietekmju uz

vidi kontrolei tiek paredzēta detalizēta monitoringa veikšanas sistēma, kas ļaus savlaicīgi sekot un, nepieciešamības gadījumā, veikt konkrētus pasākumus vides piesārņojuma gadījumos, taču normatīvo aktu prasību ievērošana lielā mērā garantē videi droša poligona izbūvi un ekspluatāciju. Pēc jaunā poligona izbūves un tā darbības uzsākšanas esošās sadzīves atkritumu izgāztuves paredzēts slēgt.

Veicot vietu sākotnējo atlasīšanu, ietekmes uz vidi novērtējumam tika piedāvātas četras izvēlētas teritorijas, kurām veikts pilns ietekmes uz vidi novērtējums. Piedāvātajām vietām ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā sagatavots detalizēts esošās vides situācijas raksturojums, analizētas iespējamās ietekmes, ko poligona izbūve un darbība varētu atstāt uz šo vietu apkārtni, kā arī apskatīti poligona izbūves vispārējie principi un raksturoti iespējamie ietekmju samazināšanas un monitoringa pasākumi. Detalizētāks piedāvāto teritoriju raksturojums sniegts pielikumā esošajā vietu savstarpējā salīdzinājumā.

2. Izvērtētā dokumentācija:

- Pieteikums ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanai - 7lp.;
- Programma Austrumlatgales reģiona sadzīves atkritumu poligona izveides ietekmes uz vidi novērtējumam - 7 lp.;
- Austrumlatgales reģiona sadzīves atkritumu poligona izveides Ietekmes uz vidi novērtējums (darba ziņojums) - 1 sējums, 141 lp. ar 10 pielikumiem;
- IVN valsts biroja atzinums par Austrumlatgales reģiona sadzīves atkritumu poligona izveides ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu - 6 lp.;
- Ekspertu atzinumi - 17 lp.;
- Ekspertu apspriedes protokols - 5 lp.;
- Iedzīvotāju atsauksmes - 12 lp.;
- Pašvaldību un valsts institūciju vēstules uz 6 lp.;
- Austrumlatgales reģiona sadzīves atkritumu poligona izveides Ietekmes uz vidi novērtējums (Noslēguma ziņojums) - 2 sējumi, 151 lp. ar 14 pielikumiem.

3. Obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi:

- Ņemot vērā piedāvāto vietu platību, kas vairumā gadījumu ir lielāka par reāli nepieciešamo, pirms atkritumu poligona būvniecības

nepieciešams izvēlēties optimālāko no iespējamajiem atkritumu poligona izvietojuma variantiem konkrētajā teritorijā, maksimāli attālinot poligona teritoriju no dzīvojamajām mājām.

- "Karpušonku" izvēles gadījumā varētu būt lietderīga vai pat nepieciešama (ja netiek panākta tuvējo māju iedzīvotāju piekrišana) poligona daļēja pārvirze rietumu-dienvidrietumu virzienā par dažiem simtiem metru. Tās nodrošināšanai ieteicama projekta ierosinātāja vienošanās ar piedāvātajām teritorijām rietumos piegulošo zemju īpašniekiem par šo papildus teritoriju izmantošanu atkritumu poligona izveidošanai, lai attālinātu poligonu no dzīvojamām mājām un samazinātu veicamo zemes darbu apjomu piedāvātās teritorijas centrā esošā pazeminājuma aizbēršanai.
- "Karpušonku" izvēles gadījumā nepieciešams izvērtēt alternatīvas piebraukšanas iespējas atkritumu poligonam un līdz ar to arī piedāvāto infrastruktūras objektu izvietojumu, jo lietderīgāka varētu būt piebraukšana no poligona ziemeļu, nevis dienvidu puses. Papildus pārējiem darbiem šajā vietā nepieciešama esošās kūtsmēsļu krātuves likvidācija.
- "Križevniku" izvēles gadījumā veicama rūpīga esošo urbumu apsekošana un, nepieciešamības gadījumā, likvidācija vai tamponāža. Projekta izstrādes gaitā jāparedz detalizēta un rūpīga izolējošā materiāla izvēles, ieklāšanas un kvalitātes pārbaudes nodrošināšanas nosacījumu izstrāde, kā arī jāparedz stingri būvuzraudzības pasākumi, jo teritorijā esošie smilts – grants nogulumi raksturojas ar labu ūdens, tai skaitā, piesārņota, caurlaidību. Atkritumu poligona darbības laikā pastiprināta kontrole pievēršama infiltrāta savākšanai, uzglabāšanai un attīrīšanai, lai novērstu piesārņojuma iespējamo izplatību.
- "Sīpolnieku" vietas izvēles gadījumā nepieciešams skicē projekta stadijā detalizēt un precizēt piedāvāto atkritumu poligona un infrastruktūras objektu, it sevišķi, attīrīšanas iekārtu, izvietojumu. Atkritumu poligonu nepieciešams iespēju robežās attālināt no ziemeļos esošajām mājām, savukārt attīrīšanas iekārtas loģiski būtu izvietot teritorijas zemākajā daļā un līdz ar to precizēt notekūdeņu novadīšanas vietu. Tā kā plānotā pievedceļa izbūvei jebkurā gadījumā būs jāpanāk vienošanās ar šīs zemes īpašnieku, lietderīga varētu būt arī šobrīd lauksaimniecībā izmantojamā mežu ieskaitā nogabala atpirkšana un izmantošana poligona infrastruktūras izveidei uz dienvidiem, dienvidaustrumiem no piedāvātās teritorijas rietumdaļā esošās mitraines.

- “Uškaunieku” izvēles gadījumā nepieciešama virkne papildus pasākumu iespējamās ietekmes samazināšanai – esošo mežu un krūmu puduru saglabāšana, kā arī aizsargstādījumu izveide ap poligonam piedāvāto vietu, detalizēta meliorācijas sistēmas pārveides un zemes darbu veikšanas pasākumu plāna izstrāde un realizācija, kā arī iedzīvotāju informēšanas, izskaidrošanas un citi negatīvās attieksmes maiņas pasākumi.
- Pēc lēmuma pieņemšanas par atkritumu poligona izbūvi un vietas izvēles akcepta konkrētajā pašvaldībā projekta ierosinātajam likumdošanā paredzētajā kārtībā jāgriežas Rēzeknes reģionālajā vides pārvaldē tehnisko noteikumu saņemšanai;
- Projekta ierosinātajam sadarbībā ar atbilstošo pašvaldību jānodrošina sadzīves atkritumu poligona teritorijas iestrādāšanu teritoriju plānojumos;
- Jebkuras vietas izvēles gadījumā nepieciešama atkritumu poligona teritorijā, kā arī tās tuvumā esošo aku, kā arī artēzisko un izpētes urbumu apsekošana un izvērtējums par to piemērotību turpmākai izmantošanai un monitoringa veikšanai, kā arī urbumu likvidēšana vai tamponāža nepieciešamības gadījumā;
- Jebkuras no piedāvātajām vietām izvēles gadījumā nepieciešama esošo meliorācijas sistēmu apsekošana un, nepieciešamības gadījumā, sakārtošana vai izveide no jauna, nodrošinot virszemes ūdeņu netraucētu noteci no atkritumu poligonam paredzētajām teritorijām, vienlaikus projektēšanas gaitā paredzot pasākumus, kas nepasliktinās noteces apstākļus piegulošajās teritorijās.
- Atkritumu poligona izveide paredzēta sadzīves atkritumu apglabāšanai. Citu tipu atkritumu uzglabāšana, apstrāde un apglabāšana pieļaujama tikai gadījumā, ja tas speciāli paredzēts projektā, nodrošinot normatīvajos aktos paredzēto prasību izpildi.
- Atkritumu poligona darbības drošībai nepieciešams nodrošināt ievedamo atkritumu kontroli;
- Normatīvo aktu prasību ievērošanai nākotnē nepieciešams paredzēt iespēju biogāzes savākšanas sistēmas izbūvei;

- Infiltrāta attīrīšanas optimālā risinājuma izvēlei ieteicama iespējamo alternatīvo notekūdeņu attīrīšanas variantu padziļināta analīze un izvērtēšana saistībā ar attīrīšanas iekārtu reālo spēju pieņemt un attīrīt notekūdeņus no atkritumu poligona pēc priekšattīrīšanas poligona teritorijā;
- Pēc paredzētās darbības vietas akcepta pašvaldībā konkrētās piedāvātās monitoringa veikšanas vietas, mērījumu parametri un regularitāte atspoguļojamas pieteikumā reģionālajai vides pārvaldei un detalizēti precizējamas reģionālās vides pārvaldes izdotajos noteikumos.
- Prioritāra nozīme monitoringa sistēmas izveidē veltāma precīzai esošās situācijas fiksācijai un iespējamo fona svārstību maksimālo robežu noteikšanai, pievēršot uzmanību virszemes un pazemes ūdeņu stāvokļa kontrolei reprezentatīvos mērījumu punktos, kā arī tuvāko māju akās. Rūpīgi un kritiski izvērtējams izteiktais priekšlikums izvietot augsnes un gruntsūdeņu fona mērījumu vietas esošās mēslu krātuves ("Karpušonki") vai pamestās fermas ("Sīpolnieki") tiešā tuvumā;
- Esošo izgāztuvju pakāpeniskas slēgšanas un rekultivācijas pasākumu plāns ir izstrādājams saskaņā ar jaunā sadzīves atkritumu apglabāšanas poligona projekta realizācijas termiņiem.

Pamatojoties uz izvērtētās dokumentācijas analīzi, Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs secina, ka visām piedāvātajām vietām Austrumlatgales sadzīves atkritumu apglabāšanas poligona izvietojumam ir gan savas priekšrocības, gan savi trūkumi, taču ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā veiktās izpētes rezultāti neuzrāda normatīvajos aktos noteiktus izslēdzošus kritērijus šajās teritorijās.

Līdz ar to Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs rekomendē

- Pušmucovas pagasta "Sīpolniekus",
- Cirmas pagasta "Karpušonkus",
- Bērzgales pagasta "Uškauniekus",
- Ozolaines pagasta "Križevnikus-2"

sadzīves atkritumu poligona izveidei, ievērojot augstāk minētos nosacījumus.

Direktors

J.Avotiņš

2001.gada 1. jūlijā

Sadzīves atkritumu apglabāšanas poligonam piedāvāto vietu salīdzinošā analīze

Pēdējos gados Latvijā atkritumu apsaimniekošanas jomā notiek ievērojamas pārmaiņas, kas ietver gan sadzīves, gan bīstamo atkritumu apsaimniekošanu. Paralēli tiek veikta likumdošanas sakārtošana atbilstoši ES prasībām, kā arī tiek realizēti esošās atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidošanas projekti. Tie ietver gan specializētu atkritumu apsaimniekošanas institūciju veidošanu, gan jaunu sadzīves atkritumu poligonu vietu izpēti procesu, gan esošo izgāztuvju rekultivāciju un slēgšanu.

Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģions ietver Rēzeknes un Ludzas rajonu teritorijas, kā arī daļu Madonas rajona pašvaldību. Lielāko atkritumu daļu reģionā saražo Rēzeknes un Ludzas pilsētas, līdz ar to loģiska ir atkritumu poligona atrašanās vieta iespējami tuvu to ražošanas "smaguma centram", kas atrodas starp Rēzeknes un Ludzas pilsētām. Ievērojamā mērā optimālo poligona vietas izvēli apgrūtina Rēzeknes pilsētas ūdensgūtnes un lidlauka atrašanās vietas, kuru aizsargjoslu noteikto ierobežojumu dēļ vairākas atkritumu poligona izvietojumam piemērotas teritorijas tika izslēgtas no turpmākās izvērtēšanas jau sākotnējās vietu atlases laikā. Esošās izgāztuves reģionā nav aprīkotas atbilstoši vides aizsardzības prasībām un rada pastāvīgu vides piesārņojumu, līdz ar to, ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanai tika piedāvātas četras potenciālās teritorijas, lai izvēlētos piemērotu vietu jauna sadzīves atkritumu poligona būvniecībai. Pēc jaunā, visām vides aizsardzības prasībām atbilstošā poligona izbūves esošās izgāztuves paredzēts slēgt, un šis darbs jau ir uzsākts, 1999. un 2000. gadā slēdzot vairākas pagastu izgāztuves.

Atkritumu poligona ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanas laikā veikts vispusīgs piedāvāto vietu raksturojums un izvērtēta šo vietu atbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Jāatzīmē, ka vietu atlases process lielā mērā ir bijis balstīts, vadoties no pašvaldību rīcībā esošajiem zemes īpašumiem, nevis meklējot speciāli atkritumu poligonam piemērotu teritoriju. Trīs no potenciālajām vietām ir piedāvājušas pašvaldības, bet vienu no teritorijām ir piedāvājusi SIA "Cirmas bekons", un tieši šī teritorija ir izvietota ilgtermiņa perspektīvā ekonomiski visizdevīgākajā vietā, salīdzinot ar pārējām trim vietām, jo atrodas vistuvāk maģistrālajam ceļam, kas savieno Rēzekni un Ludzu - galvenos atkritumu ražošanas centrus reģionā.

Jāatzīmē, ka piedāvātā vietu izpēte parāda, ka visās no piedāvātajām teritorijām dzīvojamās mājas vismaz daļēji atrodas 500 m zonā no atkritumu poligonam piedāvātajām teritorijām. Šobrīd Latvijā nav spēkā esošu normatīvo dokumentu, kas tieši aizliegtu dzīvojamo māju atrašanos 500 m zonā no atkritumu poligona, taču jebkurā gadījumā būtu lietderīgi atkritumu poligonu neizvietot tiešā dzīvojamo māju tuvumā. Bez tam, visās piedāvātajās vietās ir salīdzinoši nelīdzens reljefs vai mitras ieplakas, kuru izmantošana atkritumu poligona vajadzībām ir iespējama, taču prasa papildus kūdras izņemšanu, apvedgrāvju veidošanu un ievērojamu zemes darbu veikšanas apjomu. Lai no tā izvairītos, iespējami lietderīgāka varētu būt blakus esošo ekstensīvi izmantojamo vai neizmantojamo lauksaimniecības zemju iegāde atkritumu poligona vajadzībām, ja tam piekristu šo zemju īpašnieki. Konkrēti šāds risinājums varētu būt lietderīgs uz rietumiem no piedāvātā "Karpusonku" iecirkņa, "Sīpolnieku" iecirkņa dienvidrietumu stūrī un, iespējams, arī uz rietumiem no "Križevniku" iecirkņa. Turpmākajā projekta attīstības gaitā atkarībā no atkritumu poligonam izvēlētās vietas ieteicams izvērtēt šos izteiktos priekšlikumus.

Vienlaicīgi jāatzīmē, ka vietu piemērotību konkrētajai iecerei nosaka ne tikai spēkā esošie normatīvie akti un objektīvie nosacījumi, bet, ievērojamā mērā, arī iedzīvotāju un pašvaldības attieksme, kas var izrādīties par ļoti nozīmīgu un pat izslēdzošu faktoru, ja tas izpaužas pašvaldības negatīvā lēmumā. Jāatzīmē, ka vietējo iedzīvotāju attieksme pret atkritumu apsaimniekošanas projektiem ir visai pretrunīga, taču Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs ir saņēmis vēstules tikai no "Sīpolnieku" un "Uškaunieku" apkārtnes iedzīvotājiem, kuros pausta noliedzoša attieksme par poligona izvietojumu konkrētajās teritorijās. Visnoliedzošākā iedzīvotāju attieksme ir "Uškaunieku" vietā, pārējos pagastos iedzīvotāju domas dalās, taču pašvaldības ir ieinteresētas projekta realizācijā.

Kā jau minēts iepriekš, izvēloties piemērotāko vietu atkritumu poligona izvietojumam, ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā vērtēta virkne faktoru un savstarpēji salīdzinātas četras piedāvātās teritorijas. Jāatzīmē, ka katrai no tām ir savas priekšrocības un trūkumi, kas detalizētāk aplūkoti turpmākajā vietu salīdzinājumā, bet kopumā izteiktu priekšrocību nav nevienai vietām, lai gan "Uškaunieki" vairāku aspektu ziņā ir mazāk piemērota. Līdz ar poligona celtniecību nepieciešams nodrošināt meliorācijas sistēmu izbūvi, sakārtošanu un atbilstošu uzturēšanu, lai nodrošinātu virszemes noteci un negatīvi neizmainītu apkārtējo mežu vai lauksaimniecības zemju izmantošanas apstākļus.

Pēc pozitīva lēmuma pieņemšanas par sadzīves atkritumu poligona ierīkošanu rajona un pagasta pašvaldībai būs nepieciešams iestrādāt teritoriju plānojumos atkritumu poligona atrašanās vietu, tādēļ pašvaldībām jau tuvākajā laikā būtu lietderīgi uzsākt iedzīvotāju informēšanas un izskaidrošanas darbu, jo ietekmes uz vidi novērtējuma laikā iedzīvotāju attieksme ir bijusi visai pasīva.

Atbilstoši likumdošanas prasībām ietekmes uz vidi novērtējuma pamatuzdevums ir sniegt vispusīgu informāciju projekta ierosinātajam, sabiedrībai un pašvaldībām par paredzētās darbības iespējamām norises vietām, paredzēto tehnoloģiju, kā arī iespējamām ietekmēm, ieguvumiem un zaudējumiem, kas varētu rasties katrā no konkrētajām vietām realizējot piedāvāto risinājumu.

Tādēļ vietu būtiskākās salīdzinošās priekšrocības un galvenie trūkumi raksturoti saistībā ar sabiedrības izteiktajiem priekšlikumiem un saņemtajām atsauksmēm, biroja pieaicināto ekspertu vērtējumu un noslēguma ziņojumā atspoguļoto informāciju.

"Karpušonki" Cirmas pagastā:

Pozitīvie faktori:

- Salīdzinoši optimālākais izvietojums pret atkritumu ražošanas smaguma centru un galvenajiem transportēšanas ceļiem -līdz ar to ilgtermiņa perspektīvā lētāka ekspluatācija;
- Samērā labas piebraukšanas iespējas, eksistējoši pievedceļi, kuriem nepieciešama salīdzinoši neliela uzlabošana;
- Esošo teritoriju jau ir daļēji degradējusi kūtsmēsļu glabātuve, tādēļ nav nepieciešama cilvēka darbības neskartu vai citiem mērķiem izmantojamu teritoriju apguve;
- Artēziskie ūdeņi ir labi aizsargāti no piesārņojuma;
- Netiek ietekmētas valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnes;
- Nav problēmu saistībā ar aizsargājamo biotopu, floras un faunas aizsardzības jautājumiem;
- Piedāvātajā vietā un tās tuvumā nav īpaši aizsargājama dabas teritoriju;
- Nav nepieciešami speciāli pasākumi kultūrvēsturisko pieminekļu aizsardzībai.

Negatīvie faktori:

- Teritorija atrodas salīdzinoši netālu no vairākām dzīvojamām mājām, ar kuru īpašniekiem būs jāpanāk vienošanās, ja atkritumu poligonam paredzētā teritorija negatīvi ietekmēs īpašnieku zemes izmantošanas iespējas;
- Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka nav poligona paplašināšanas iespēju, taču nav sniegta argumentācija, kādēļ nevar tikt izskatīts jautājums par papildus platību iegādi teritorijas rietumdaļā, kuru izmantošana lauksaimnieciskajai ražošanai jebkurā gadījumā varētu būt mazrentabla, jo jau tagad teritorijas ir daļēji aizaugošas;
- Salīdzinoši lielas teritorijas iegūšanas izmaksas;
- Nepieciešama esošās kūtsmēslu krātuves likvidācija;
- Būs nepieciešams saglabāt sēklu plantāciju un mežu joslu vai veidot aizsargstādījumus, lai atdalītu poligonu no piedāvātajai teritorijai ziemeļaustrumos un austrumos esošajām dzīvojamām mājām un ceļa;
- Nepieciešama esošo meliorācijas sistēmu sakārtošana un esošās virszemes noteces organizēšana un daļēja pārvirze saistībā ar ūdeņu novadīšanu no jaunā poligona, kā arī visai ievērojami zemes darbi, ja netiek panākta vienošanās par papildus platību izmantošanu teritorijas rietumdaļā.

Ozolaines pagasta "Križevniki":

Pozitīvie faktori:

- Pašreiz intensīvi neizmantota un daļēji degradēta teritorija;
- Nav problēmu saistībā ar bioloģiskās daudzveidības, floras un faunas aizsardzības jautājumiem;
- Piedāvātajā vietā nav īpaši aizsargājamu dabas teritoriju;
- Ainaviski visai noslēgta un mazvērtīga teritorija;
- Netiek ietekmēti kultūrvēsturiskie pieminekļi;
- Salīdzinoši mazapdzīvota teritorija, tuvākās mājas atrodas aiz meža.

Negatīvie faktori:

- Smilts - grants atradnes krājumi teritorijas apkārtnē nav pilnībā izmantoti;
- Karjera teritorijas izmantošana atkritumu poligona izvietojumam saistīta ar palielinātu gruntsūdeņu piesārņojuma risku izolējošā slāņa bojājuma vai infiltrāta nepareizas apsaimniekošanas gadījumā;
- Iespējami papildus izdevumi saistībā ar gruntsūdeņu aizsardzības pasākumu nodrošināšanu ne tikai zem atkritumu poligona, bet arī saistībā ar infiltrāta attīrīšanu un novadīšanu;
- Piedāvātās teritorijas izmantošanai nepieciešama vairāku kilometru gara pievedceļa izbūve vai esošā ceļa uzlabošana, ar ko saistītās iespējamās ietekmes pilnībā nav apzinātas;
- Visai ievērojamas ārējo komunikāciju izbūves un atkritumu transportēšanas izmaksas.

Pušmucovas pagasta "Sīpolnieki":

Pozitīvie faktori:

- Relatīvi nomaļa un mazapdzīvota teritorija;
- Pašreiz tikai daļēji izmantota un piedāvātās teritorijas centrālajā un rietumdaļā pakāpeniski aizaugoša teritorija;
- Artēziskie ūdeņi labi aizsargāti no piesārņojuma;
- Teritorijā nav nepieciešami speciāli pasākumi saistībā ar bioloģiskās daudzveidības, floras un faunas aizsardzības jautājumiem;
- Piedāvātajā vietā nav īpaši aizsargājamu dabas teritoriju;
- Ainaviski daļēji noslēgta teritorija;
- Netiek ietekmēti kultūrvēsturiskie pieminekļi;
- Netiek ietekmētas derīgo izrakteņu atradnes;
- Iespējamās poligona paplašināšanas iespējas nākotnē.

Negatīvie faktori:

- Salīdzinoši ar pārējām vietām visievērojamākās atkritumu transportēšanas izmaksas;
- Salīdzinoši nelīdzens reljefs ar visai neviendabīgu un ne sevišķi piemērotu ģeoloģisko uzbūvi;

- Atkritumu poligona izbūvei piedāvātās teritorijas rietumdaļā atrodas purvains pazeminājums, ko nebūtu lietderīgi izmantot atkritumu poligona būvniecībai;
- Nepieciešama elektrolīniju pārcelšana;
- Neviennozīmīga iedzīvotāju attieksme (Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs ir saņēmis divas iedzīvotāju vēstules, kuros pausta noliedzoša attieksme poligona izvietojumam šajā teritorijā).

Bērzgales pagasta "Uškaunieki":

Pozitīvie faktori:

- Teritorijā nav nepieciešami speciāli pasākumi saistībā ar bioloģiskās daudzveidības, floras un faunas aizsardzības jautājumiem;
- Piedāvātajā vietā nav īpaši aizsargājamu dabas teritoriju;
- Artēziskie ūdeņi dabīgi labi aizsargāti no piesārņojuma;
- Netiek ietekmēti kultūrvēsturiskie pieminekļi;
- Netiek ietekmētas derīgo izrakteņu atradnes.

Negatīvie faktori:

- Dzelzceļš un tā aizsargjosla apgrūtina atkritumu poligona optimālu izvietojumu piedāvātajā zemesgabalā;
- Salīdzinoši atklāta un labi pārskatāma teritorija gan no dzelzceļa, gan apkārtējām mājām;
- Poligona teritorijas maskēšana galvenajās skatu perspektīvās ir problemātiska;
- Salīdzinoši nelīdzens reljefs un izstiepta iespējamā atkritumu poligona teritorijas forma, kas rada papildus izdevumus tā ierīkošanai un iežogojumam;
- Salīdzinoši ievērojams dzīvojamo māju skaits aptuveni 1km attālumā no poligonam piedāvātās vietas, divas no kurām atrodas aptuveni 300-400 m attālumā;
- Teritorija un piegulošās platības daļēji ir meliorētas, tuvākā apkārtnē tiek izmantota lauksaimniecība;
- Neviennozīmīga iedzīvotāju attieksme (Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs ir saņēmis iedzīvotāju vēstuli, kurā pausta noliedzoša attieksme poligona izvietojumam šajā teritorijā).

Kopsavilkums.

Austrumlatgales sadzīves atkritumu apglabāšanas poligona izveidei ir nozīmīga loma Latvijas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidošanā, kas dos iespēju nodrošināt atkritumu utilizācijas iespējas atbilstoši vides aizsardzības prasībām Rēzeknes un Ludzas rajonos. Ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātā par piemērotām vietām jauna sadzīves atkritumu poligona izveidei atzītas visas četras piedāvātās vietas, par piemērotākām atzīstot “Sīpolnieku” un “Križevniku” vietas, bet mazāk piemērotām “Karpušonku” un “Uškaunieku” vietas.

Vietu izpēte un salīdzinājums parāda, ka atkritumu poligonam vietas ir piedāvātās un analizētas, stingri vadoties no esošo zemes īpašumu robežām. Izprotot šādas pieejas cēloņus, tomēr nepieciešams atzīmēt, ka ilgtermiņa perspektīvā lietderīgāka varētu būt mērķorientēta pieeja, kad par līdzvērtīgu faktoru esošajam zemes īpašumam tiktu atzīta un analizēta arī objektīvā vietas piemērotība konkrētajam mērķim ilgtermiņa perspektīvā. Konkrēti biroja priekšlikumi izvērtēto teritoriju sakarībā ir izteikti atzinuma rekomendējošajā daļā, savukārt projekta ierosinātāja un atbilstošo pašvaldību kompetencē ir izvēlēties piemērotāko un pieņemamāko risinājumu.

Katrai no aplūkotajām vietām ir gan savas priekšrocības, gan arī trūkumi, kas detalizēti raksturoti noslēguma ziņojumā un šajā atzinumā. Izanalizējot savstarpējās vietu atšķirības, Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja un ekspertu viedoklis atšķiras no noslēguma ziņojumā paustā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma izstrādātāju vērtējuma ar “Karpušonku” vietas novērtējumu, kas varētu būt līdzvērtīgs “Sīpolnieku” un “Križevniku” vietu vērtējumam, ja tiktu atrisināti jautājumi par šai teritorijai rietumos piegulošo platību iegādi, tādējādi atvīroties no dzīvojamajām mājām. Kopumā šīs trīs vietas ir piemērotākas nekā “Uškaunieki”, bet konkrētās vietas izvēle un konkrētie nosacījumi šīs vietas iegūšanai ir projekta ierosinātāja un atbilstošo zemes īpašnieku savstarpējo konsultāciju un vienošanās jautājums. Atbilstoši veiktā ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātiem vides aspektu ziņā visas vietas ir salīdzinoši piemērotas sadzīves atkritumu poligona izveidei, jo normatīvajos aktos noteikti izslēdzoši kritēriji tajās nav konstatēti.

Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs rekomendē projekta ierosinātajam – Rēzeknes pilsētas Domei - pieņemt lēmumu par piemērotākās vietas izvēli pēc konsultācijām ar pārējām ieinteresētajām pašvaldībām un zemes īpašniekiem.

Projektēšanas un atkritumu poligona būvniecības gaitā nepieciešams pievērst detalizētu uzmanību infiltrāta attīrīšanas iespēju optimālai izvēlei, izolējošā slāņa kvalitatīvai ieklāšanai, kā arī meliorācijas sistēmu izveidei vai sakārtošanai, lai nodrošinātu virszemes noteces novadišanu, nepasliktinot apkārtējo teritoriju izmantošanas iespējas.

Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs izsaka pateicību visiem, kas ir piedalījušies šī darba izstrādē un vērtēšanā, kā arī ar savu attieksmi pauduši ieinteresētību optimālā risinājuma meklēšanā. Pēc vietas izvēles akcepta konkrētie tehniskie noteikumi atkritumu poligona būvniecībai ir jāsaņem Rēzeknes reģionālajā vides pārvaldē.